

विवेकानंद कॉलेज, कोल्हापूर

(अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

समाजशास्त्र विभाग

Notice

दिनांक - ०९/०८/२०२५

B.A.III च्या समाजशास्त्र विभागाच्या सर्व विद्यार्थ्यांना सूचित करण्यात येते कि Western Thinkers विषयाची Unit Test दि. १५/०८/२०२५ रोजी सकाळी ठीक ९.१० वाजता असून सर्वांनी वेळेत उपस्थित राहावे.

पा. एच. व्ही. चामे

विभागाध्यक्ष
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(EMPOWERED AUTONOMOUS)

"ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार"

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित

विवेकानंद कॉलेज, (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

समाजशास्त्र विभाग

युनिट टेस्ट प्रश्नपत्रिका

B.A. III sem

13/02/24

प्रश्न १. खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (गुण १०)

१) एमिल दुखोम यांनी मांडलेला धर्मविषयक सिद्धांत स्पष्ट करा.

किंवा

२) ऑगस्ट कॉम्प्ट यांचा सिद्धांत सविस्तर स्पष्ट करा.

"ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार"

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित

विवेकानंद कॉलेज, (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

समाजशास्त्र विभाग

दि. 13/08/2024

Unit Test Attendance

अ.क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	सही
१.	सना फारुख नसवले	<i>Nasavale</i>
२.	स्वीटी प्रशांत लोखंडे	<i>Swati</i>
३.	रुहाना सरदार देसाई	<i>Ruhana</i>
४.	साक्षी दिलीप साठे	<i>Sakshi</i>
५.	ऋतुजा जितेंद्र वाघवेकर	<i>R. J. Waghvekar</i>
६.	समीक्षा सुदर्शन बेडकाळे	<i>S. Bedekar</i>
७.	शिवलीला चौगुले	<i>Shivli</i>

[Signature]
श्री. ~~एच. टी. चामे~~
HEAD
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(EMPOWERED AUTONOMOUS)

"ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार"

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित

विवेकानंद कॉलेज, (अधिकारप्रदत्त स्वायत्त)

समाजशास्त्र विभाग

13/08/24

Unit Test Result

अ.क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	गुण
१.	सना फारुख नसवले	06
२.	स्वीटी प्रशांत लोखंडे	07
३.	रुहाना सरदार देसाई	06
४.	साक्षी दिलीप साठे	05
५.	ऋतुजा जितेंद्र वाघवेकर	07
६.	समीक्षा सुदर्शन बेडकाळे	07
७.	शिवलीला चौगुले	08

श्री. एच. चामे

HEAD

DEPARTMENT OF SOCIOLOGY
VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR
(EMPOWERED AUTONOMOUS)

Name- Sakshi Dilip Sathe

॥ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षण प्रसार ॥

शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha Kolhapur's

42688

VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR (AUTONOMOUS)

SUPPLIMENT

Signature
of
Supervisor

[Signature]

Suppliment No. :

Roll No.

4955

Class

: BA (III) TY

Subject :

समाजशास्त्र (पैपर क्र. 7)

Test / Tutorial No. :

Div. :

13/08/24

1) -:- दुरव्याईमचा धर्माचा सिद्धांत :-

दुरव्याईमने दुसऱ्या मध्ये "The Elementary Forms of Religious Life" हा ग्रंथ लिहून त्यामध्ये धर्माचे स्वरूप, धर्माची निर्मिती, धर्माचा समाज जीवनावरील प्रभाव आणि धर्माची कार्ये इत्यादींचा आढावा घेतला. "धर्म म्हणजे सामूहिक प्रतिनिधीत्वाचा अंश" तसेच "ने एक सामाजिक सत्य आणि सामाजिक छटना आहे" असा प्रमुख विचार मांडला. दुरव्याईमने आपल्या धर्मविषयक सिद्धांतामध्ये "समाज हीच देवता आहे असे मानून धर्मातील पुजा, अर्चा, होम, हवन, ईश्वरभक्ती या कल्पनांना फाटा दिला व धर्म म्हणजे पवित्र वस्तुच्या संदर्भातील श्रद्धा व प्रथा यांची सकात्म पद्धत अशी धर्माची व्याख्या सांगितली.

-:- धर्माची उत्पत्ती :-

दुरव्याईमने आपल्या धर्मविषयक सिद्धांताची मांडणी करताना पवित्र आणि अपवित्राची कल्पनावर आधारित केलेल्या मते पवित्राची कल्पना हाच धर्माचा मुळावारा आहे धर्माचा जास्तीत- जास्त भाग हा पवित्र वस्तुशी संबंधित असतो पवित्र वस्तुशी संबंधित गोष्टींना धर्म मानले उदा. धर्माची पवित्र चिन्हे व प्रथापरंपरा त्याने कुलचिन्हाचा संबंध गुढ

पवित्र शक्तीशी जोडण्याचा प्रयत्न केला यासाठी दुरव्याईमने
ऑर-ट्रेलियातील अरुंटा जमातीचा अभ्यास करून या
जमातीमधील व्यक्ती सवासभांच्या निमित्ताने मुक्त येतात
त्यांच्यामध्ये समुह त्रेणता बाढते अशा धर्मशक्तीपुढे व्यक्ती
नतमस्तक होतात यातूनच धर्मावर विश्वास असणाऱ्याचा
एक नैतिक समुह उदयास येतो.

१. धर्मची कार्ये -

शेवटी दुरव्याईमने धर्म समाजाची पुजा मानून धर्मचि
अरीव कार्य

- १) समाजात मुक्ता राखणे
- २) समाजात दृढता निर्माण करणे
- ३) विद्यार्थक कार्याला प्रेरणा देणे.
- ४) अपवित्र कार्यापासून दुर राहण्याची अनुज्ञा देणे
- ५) धर्मच्या निममाचे पालन करणे

या सदेवर्ति शीरोकिने समाज हाच धर्मचा आधार
असतो असे म्हणले तर दुरव्याईमने धर्मकिडून आदर्श समाज
स्थापन केला जातो हा महत्वपूर्ण विचार मांडला त्यामुळेच
दुरव्याईमचा धर्म सिद्धांत म्हणजे समाजशास्त्राचा त्याने दिलेली
अमूल्य देणगीच आहे. दुरव्याईमने स्पष्ट केले की, "आपण
धार्मिक भावनेबाबत बौद्धिक पंथर्या शोधले पाहिजेत की, जे
अधिक कालवधीसाठी व नैतिक कल्पनांसाठी वाहन म्हणून
ठरतील".